

INTEGRAAL VEILIGHEIDS PLAN

2023-2026

gemeente Oost Gelre

gemeente Winterswijk

gemeente Berkelland

Gemeente Aalten

INHOUDS-OPGAVE

1. Inleiding 3
1.1 Reikwijdte Beleid 5
1.2 Terugblik Integraal Veiligheidsplan 2019 – 2022 6

2. Uitgangspunten 9

3. Prioriteiten en ambities. 11
3.1 Ondermijnende criminaliteit 12
3.2 Zorg en Veiligheid 15
3.3 Jeugd en Veiligheid 17
3.4 Digitale veiligheid en weerbaarheid ('cybercrime') 19
3.5 Leefbaarheid 22
Gemeente specifieke aanvullende aandachtspunten 23

4. Vervolg 24

1.

INLEIDING

Voor u ligt het Integraal Veiligheidsplan (IVP) Achterhoek Oost 2023-2026, opgesteld door de gemeenten Aalten, Berkelland, Oost Gelre en Winterswijk. Dit plan is de opvolger van het IVP 2019-2022 Achterhoek Oost. Het eens per vier jaar vernieuwen van het veiligheidsplan geeft de mogelijkheid om aan te sluiten op de veranderende wereld. Nieuwe ontwikkelingen in de samenleving zorgen namelijk voor nieuwe prioriteiten en ambities. Afgelopen periode is dit duidelijk geworden in bijvoorbeeld de coronacrisis en de vluchtelingencrisis. Het omgaan met deze crisis en het vinden van de juiste aanpak heeft veel tijd gevraagd van de gemeenten. Als dergelijke ontwikkelingen zich voordoen in de samenleving moet het daarom mogelijk zijn om te schuiven in prioriteiten. Het IVP heeft tot doel ervoor te zorgen dat Achterhoek Oost een woon-, leef- en werkklimaat heeft waar iedereen zich veilig voelt en waar het veilig is. Het handhaven van de openbare orde en het borgen van de veiligheid is een essentiële basisvoorwaarde voor het functioneren van een samenleving. In het IVP staan de speerpunten op het gebied van veiligheid in Achterhoek Oost voor de komende vier jaar. Om praktische uitvoering te geven aan deze punten uit het IVP wordt er jaarlijks een uitvoeringsprogramma opgesteld.

Veiligheid en het veiligheidsgevoel is een basisbehoefte waar continu aandacht aan moet worden besteed. Door gezamenlijk op te treden voorkomen we dat bepaalde vormen van criminaliteit zich verplaatsen naar buurgemeenten. Daarnaast maakt het ons sterker en verbetert het de processen van opsporen en het bestrijden van criminaliteit.

Op deze manier voeren de gemeenten regie op openbare orde en veiligheid, creëren we veilige gemeenten en houden we Achterhoek Oost leefbaar. Hiervoor werken we samen met verschillende partners. Regionale partners zijn bijvoorbeeld het Zorg en Veiligheidshuis Noord- Oost Gelderland, Veiligheidsnetwerk Oost Nederland en het Regionaal Informatie- en Expertisecentrum (RIEC) Oost-Nederland. Daarnaast wordt er samengewerkt met de politie, het Openbaar Ministerie (OM), de Omgevingsdienst Achterhoek (ODA), woningcorporaties, welzijnsinstellingen, onderwijsinstellingen, en verschillende andere partners zoals HALT of Iriszorg.

De prioriteiten die in dit IVP naar voren komen zijn geformuleerd op basis van het risicoprofiel. Het risicoprofiel is opgesteld aan de hand van deskresearch, vragenlijsten en interviews onder medewerkers van de verschillende gemeenten en externe organisaties. Daarnaast is er data verzameld via Datalab GO, zij houden een dashboard met geregistreerde misdaadcijfers en overlastregistraties bij. Aan de hand van deze informatie is het risicoprofiel geschetst en zijn de prioriteiten bepaald.

©Stan Bouman

1.1 Reikwijdte Beleid

In het IVP Achterhoek Oost 2019 – 2022 werd nog expliciete aandacht besteed aan de werkzaamheden en prestaties van de brandweer. Deze vorm van veiligheid valt onder fysieke veiligheid: de mate waarin mensen beschermd zijn of zich beschermd voelen tegen ongevallen of leed van niet-menselijke oorsprong. Aangezien veel onderdelen van deze vorm van veiligheid omvat zijn in ander beleid van bijvoorbeeld crisisbeheersing en rampenbestrijding wordt dit niet meegenomen in het IVP. Er zijn nog wel twee andere componenten die een rol spelen in het IVP: sociale veiligheid en digitale veiligheid. Digitale veiligheid speelde in het IVP 2019 – 2022 nog geen (grote) rol, maar door de digitalisering van de samenleving zijn er nieuwe veiligheidsvraagstukken bijgekomen. Het huidige IVP zal zich richten op sociale- en digitale veiligheid.

Sociale veiligheid

Sociale veiligheid is de mate waarin men beschermd is of zich beschermd voelt tegen gevaar dat veroorzaakt wordt of dreigend is door menselijk handelen. Er zijn verschillende onderdelen die van belang zijn om te zorgen voor sociale veiligheid. Zo zetten wij ons in op de verbinding tussen zorg en veiligheid en de aanpak van jeugdoverlast en -criminaliteit. Inzetten op sociale veiligheid moet ervoor zorgen dat de leefbaarheid in de gemeenten toeneemt.

Digitale veiligheid

Met digitale veiligheid worden alle maatregelen bedoeld die gericht zijn op het voorkomen van schade door verstoring of uitval van digitale producten of diensten. Daarnaast valt ook het herstellen van opgelopen schade hieronder. Het is belangrijk dat de gemeenten in de Achterhoek Oost daarom inzetten op het weerbaar maken van inwoners, ondernemers, maar ook de gemeente zelf. Daarnaast wordt er geleerd van getroffen gemeenten en andere instanties.

1.2 Terugblik Integraal Veiligheidsplan 2019 – 2022

1. **Veilige woon- en leefomgeving (inclusief de lokale prioriteiten: woninginbraken (inclusief schuren) en geweld (inclusief huiselijk geweld)**
   - Inwoners zijn actief betrokken bij het verbeteren van de veiligheid en leefbaarheid in de omgeving doordat zij voorlichting hebben gekregen over buurtwhatsapp. Eén van de speerpunten hiervan was de meldingsbereidheid vergroten.
   - Er zijn meerdere dwangsommen opgelegd voor het aantreffen van inbrekerswerktuigen.
   - Er zijn verschillende preventieactiviteiten ingezet op veelvoorkomende criminaliteit, zoals: besmettingsbrieven woninginbraken, witte voetjes acties, donkere dagen offensief, dag van de veiligheid.

2. **Bedrijvigheid en veiligheid**
   - Enkele gemeenten hebben het Keurmerk Veilig Ondernemen Buitengebied opgezet dan wel voortgezet.
   - Er is uitvoering gegeven aan het horecaconvenant door onder andere jaarlijks in gesprek te gaan met de lokale horeca en politie.
   - In enkele gemeenten is geïnvesteerd in preventieactiviteiten gerelateerd aan de veiligheid in de aanwezige hokken- en keten.
   - Enkele grote evenementen zijn doorgegaan, ondanks de coronacrisis in de afgelopen periode. Deze grote en risicovolle evenementen zijn multidisciplinair (brandweer, politie, Geneeskundige Hulporganisatie in de Regio (GHOR) en de gemeente) voorbereid.
   - Er zijn integrale controles gehouden op onder andere illegale bewoning op vakantieparken en campings.

3. Jeugd en veiligheid (inclusief de lokale prioriteit: jeugdoverlast en -criminaliteit)

- We hebben een lokaal zorgnetwerk (casusoverleg) opgezet met als doel kwetsbare jongeren in een zo vroeg mogelijk stadium in beeld te krijgen en te interveniëren om te voorkomen dat de jongeren (verder) afglijden.
- In enkele gemeenten is een groepsscan uitgevoerd door de politie ten behoeve van een efficiënte en effectieve aanpak van overlast. Er zijn gebiedsontzeggingen opgelegd aan jongeren die herhaaldelijk overlast veroorzaakten in de openbare ruimte.
- Er is uitvoering gegeven aan het lokale preventie- en handhavingsplan door onder andere de inzet van mystery guests, mee doen aan de actie Ikpas, en het introduceren van de Instructie Verantwoord Alcohol (IVA) schenken in sportkantines.
- Buitengewoon opsporing ambtenaren (boa's) en de politie hebben jongeren tot 18 jaar die strafbare feiten hebben gepleegd doorgestuurd naar Halt. Door middel van Halt-afdoeningen pakt Halt strafbaar gedrag onder jongeren aan. Daarnaast heeft Halt voorlichting gegeven aan jongeren over actuele thema's rondom jeugd en veiligheid.
- We hebben uitvoering gegeven aan het convenant Veilige School. Onderdeel van dit convenant is het jaarlijks in gesprek zijn met scholen, politie en gemeente. Op basis van dit gesprek is bekeken of- en welke (veiligheids-) maatregelen getroffen moeten worden.
- In enkele gemeenten heeft #Leerlingalert plaatsgevonden. #Leerlingalert zet in op het voorkomen dat jongeren kiezen voor een criminele carrière. Leerlingen, studenten, hun docenten en ouders of verzorgers wordt geleerd hoe het er in de criminele wereld aan toe gaat, hoe je het herkent en hoe je moet handelen wanneer je iemand ziet afglijden.

4. Fysieke veiligheid

- De jaren 2020 en 2021 hebben grotendeels in het teken gestaan van de Coronacrisis en de (uitvoering van) maatregelen die vanuit het Rijk werden opgelegd. De boa's en politie hebben een belangrijke rol gespeeld in het hebben en houden van contact met inwoners, ondernemers en verenigingen. Daarnaast hebben zij geldende maatregelen toegelicht en indien nodig is er handhavend opgetreden door het uitreiken van waarschuwingen, proces-verbalen of bestuurlijke maatregelen.
- Het project Langer Veilig thuis wonen in de Achterhoek is opgestart of voortgezet. Door inzet van slimme sensoren, in combinatie met mantelzorgers, wordt het langer veilig thuis wonen voor ouderen nagestreefd.
- In enkele situaties heeft de Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland voorlichting gegeven na een brand.
- De medewerkers die een functie hebben in de

gemeentelijke crisisbeheersings organisatie hebben deelgenomen aan opleidingen, trainingen en oefeningen zodat zij goed voorbereid zijn op calamiteiten. Daarnaast hebben we een bijdrage geleverd in de doorontwikkeling van Bevolkingszorg door onder andere deel te nemen aan de projectgroep expertteams en kwaliteitscriteria.

5. Integriteit en veiligheid

- Het Bibob-beleid is geactualiseerd. Het doel van het beleid is de integriteit van de overheid beschermen.
- Het Damoclesbeleid is geactualiseerd. Hierin staat beschreven in welke situaties en onder welke kaders de burgemeester bestuurlijke maatregelen in kan zetten tegen drugscriminaliteit.
- Na het aantreffen van een hennepkwekerij of drugslab zijn er, op basis van het Damoclesbeleid, bestuurlijke maatregelen getroffen door het uitdelen van een waarschuwing of het tijdelijk sluiten van het pand.
- Er zijn bewustwordingsbijeenkomsten ondermijning georganiseerd voor interne medewerkers en externe partners (ODA, politie, brandweer).
- Gemeenten hebben het lokale ondermijningsbeeld geïmplementeerd en daaruit voortkomende casuïstiek opgepakt.
- Er is een regionaal plan van aanpak ondermijning Achterhoek opgesteld en uitgevoerd.
- Er zijn integrale controles gehouden op verschillende thema's zoals milieu, arbeidsmigranten, vakantie parken en bedrijventerreinen.
- De publiek – private samenwerking Veilig Buitengebied is opgestart of voortgezet en enkele gemeenten hebben ten behoeve van deze samenwerking één of twee sterren ter certificering ontvangen.
- Inwoners, bedrijven en verenigingen zijn op verschillende momenten en in verschillende vormen voorgelicht met als doel het vergroten van de weerbaarheid en het herkennen van drugscriminaliteit.
- Om de meldingsbereidheid in het buitengebied te vergroten heeft Meld Misdaad Anoniem een campagne gehouden in dit gebied. Met voorlichtingsmateriaal (folder en filmpje) is de bekendheid van Meld Misdaad Anoniem vergroot.

2.

UITGANGSPUNTEN

Voor een effectief veiligheidsbeleid is het van belang dat er een geschikt en volledig pakket aan preventieve en repressieve maatregelen wordt ondernomen.

Persoonsgerichte aanpak

De gemeenten in Achterhoek Oost richten zich waar mogelijk op een persoonsgerichte aanpak (PGA). Ook in Achterhoek Oost kennen we personen die hinder en/of ernstige overlast veroorzaken. Sommige personen volharden in dit gedrag of 'groeien door', vaak in combinatie met gedrags- of psychische problemen, verslaving enzovoort. Bij de PGA staat het individu centraal en werken gemeente, politie, OM en hulpverlening nauw samen om te voorkomen dat dezelfde personen voor problemen blijven zorgen en de juiste hulp kunnen ontvangen. Een integraal op de persoon toegesneden (mix van) interventie(s) is een succesvolle manier om deze kwetsbare mensen samen met ketenpartners te ondersteunen en mogelijk aan te pakken. Het sociaal domein heeft hier een belangrijke rol in. De oplossingen voor veel problemen op het vlak van openbare orde en veiligheid zitten namelijk in de samenwerking met het sociaal domein. Daarnaast is er voor complexere casussen een aanpak via de veiligheidskamer mogelijk.

Wijkgerichte en doelgroepgerichte aanpak

Een andere manier om maatwerk te kunnen leveren bij een complex probleem is door middel van wijksturing of doelgroep sturing. Wijksturing, ook wel wijkgericht werken genoemd, is een integrale aanpak die zich richt op het verbeteren van de directe leefomgeving in een bepaalde wijk of buurt in samenwerking met inwoners en ketenpartners. De Achterhoek kent buurten en kernen met elk haar eigen kansen en uitdagingen. Een aanpak op maat doet recht aan de verschillen tussen wijken, buurten en aan de verschillen in zorgen en problemen. Als we het verschil willen maken moeten we gericht kijken naar wat waar nodig is. Bij doelgroep sturing zijn onze jongerenwerkers en de samenwerking met de verslavingszorg een belangrijk aandachtspunt.

Flexibiliteit

Veiligheid vraagt om flexibiliteit. Ontwikkelingen gaan snel en zijn niet altijd te voorzien. De prioriteiten zijn dan ook niet in beton gegoten. Soms kunnen onvoorziene ontwikkelingen ervoor zorgen dat deze verschuiven. De coronacrisis en de vluchtelingencrisis zijn hier duidelijk voorbeelden van. Het is belangrijk dat we flexibel genoeg zijn en op actuele veiligheidsvraagstukken kunnen inspelen. Dit IVP benoemt daarom hoofdthema's en algemene uitgangspunten, in plaats van strakke kaders. Hierdoor blijft voldoende ruimte om mee te kunnen bewegen met actuele ontwikkelingen en in te spelen op behoeften in een gebied.

Duurzaam Winterswijk
GRENSLAND college
©Arjan Almekinders

3.

PRIORITEITEN EN AMBITIES

In dit integrale veiligheidsplan 2023-2026 worden de prioriteiten en ambities voor de komende vier jaar vastgelegd op het gebied van veiligheid. Deze prioriteiten en ambities zijn onderverdeeld in vijf thema's:

- Ondermijnende criminaliteit
- Zorg en veiligheid
- Jeugd en veiligheid
- Digitale veiligheid
- Leefbaarheid

De prioriteiten met de bijbehorende ambities worden verder uitgewerkt in dit integrale veiligheidsplan 2023-2026. De negen geprioriteerde thema's uit het integrale risicoprofiel Achterhoek Oost zijn opgenomen in bovenstaande vijf hoofdthema's.
Bovenstaande thema's staan de komende vier jaar centraal en hebben extra aandacht nodig met betrekking tot de inzet en de capaciteit van de gemeente, en haar partners. Dit wil niet zeggen dat er voor de andere veiligheidsthema's geen aandacht en inzet beschikbaar is, zoals voor High Impact Crimes (HIC).
Het stellen van prioriteiten is belangrijk om de beschikbare capaciteit op de juiste manier te benutten in (complexe) veiligheidsvraagstukken. De wereld en onze omgeving veranderen snel en dit brengt diverse uitdagingen en ontwikkelingen met zich mee. Denk hierbij aan de coronacrisis, stikstofcrisis, woningnood en vluchtelingencrisis. Door deze veranderingen kunnen prioriteiten verschuiven dat ook invloed heeft op de opgestelde ambities per thema. We stellen ons daarom flexibel op en passen ons aan naar de uitdagingen en ontwikkelingen die zich op het moment voordoen.

3.1 Ondermijnende criminaliteit

Ondermijnende criminaliteit is een thema dat de afgelopen jaren een steeds grotere rol heeft ingenomen op zowel de (inter)nationale, regionale, als lokale agenda. Bij ondermijnende criminaliteit is er sprake van vermenging van onder- en bovenwereld. Dit ontstaat doordat plegers van (georganiseerde) criminaliteit gebruik maken van dezelfde legale diensten en voorzieningen als inwoners. Denk hierbij aan transportvoorzieningen, financiële en juridische dienstverlening, de vastgoedsector, zorgfraude et cetera.

Ondermijnende criminaliteit is diep geworteld in de (lokale) samenleving. De combinatie van omvangrijke criminele vermogens en de toegang tot zware geweldsmiddelen stelt criminelen in staat om invloed uit te oefenen op de maatschappij en rechtstaat. Zo ondermijnen zij het gezag van de overheid en vervagen normen en waarden bij bonafide partijen. Hierdoor kan het de veiligheid, leefbaarheid, economie en onze democratie aantasten. Ondermijnende criminaliteit kent veel verschillende uitingsvormen. Voorbeelden zijn drugscriminaliteit, (milieu)fraude, witwaspraktijken, illegale kamerverhuur en mensenhandel. Hoewel ondermijnende criminaliteit vaak niet zichtbaar is, heeft het wel zichtbare gevolgen. Denk daarbij aan drugsdumpingen, excessief geweld in de openbare ruimte en de verwaarlozing van panden.

De focuspunten op het gebied van ondermijning:

- Milieucriminaliteit
- Drugscriminaliteit
- Zorgfraude

Ambities

1. Verder verbeteren van de informatie positie zodat we beschikken over een actueel ondermijningsbeeld.
2. Vergroten van de weerbaarheid door verhogen van de bewustwording: bestuurlijk, ambtelijk en van inwoners en ondernemers.
3. Intensiveren van de lokale en regionale integrale aanpak.
4. Verminderen van georganiseerde criminaliteit met behulp van bestuurlijke, strafrechtelijke en fiscale instrumenten.

Wat gaan we doen?

- We blijven investeren in het creëren van bewustzijn op verschillende niveaus, zowel bij de gemeente als bij inwoners, ondernemers en ketenpartners. Er wordt handelingsperspectief geboden hoe signalen te herkennen en waar deze te melden. Dit gebeurt door middel van bewustwordingscampagnes, opleidingen en informatiebijeenkomsten.
- We willen criminele samenwerkingsverbanden verstoren en hier beter zicht op krijgen door meer integrale controles uit te voeren in samenwerking met onze partners (onder andere de politie, belastingdienst, het OM en inspectiediensten).
- We maken actief gebruik van de verschillende mogelijkheden van wet- en regelgeving (bijvoorbeeld Wet Bibob, Opiumwet en Algemene Plaatselijke Verordening) om ondermijnende criminaliteit tegen te gaan door bestuurlijke maatregelen te nemen tegen drugscriminelen. Hierbij kan gedacht worden aan het sluiten van een drugspand en het opleggen van een last onder dwangsom op persoon aan een drugscrimineel.
- Enkele gemeenten doen mee met de projecten van de provincie Gelderland. Denk hierbij aan Ariadne (vakantieparken) en Theseus (industrieterreinen). Samen met partners worden ondermijningssignalen gestructureerd verrijkt met de informatie vanuit elke partner en hierbij een gezamenlijk plan te maken voor een interventie via de ondermijningstafel.
- We versterken de informatiepositie door interne en externe informatie, binnen de wettelijke mogelijkheden, bij elkaar te brengen, bijvoorbeeld door de informatie die binnenkomt via Meld Misdaad Anoniem te combineren met informatie van handhavers en collega's.

3.2 Zorg en Veiligheid

In de vier gemeenten uit de Achterhoek Oost is het belangrijk dat alle inwoners mee kunnen doen in de maatschappij. Hierbij wordt er uitgegaan van de zelfredzaamheid van de inwoner. Daarnaast zijn er ook kwetsbare inwoners die passende zorg of ondersteuning nodig hebben vanuit de gemeente of onze zorg- en veiligheidspartners.
Kwetsbare inwoners kunnen te maken hebben met complexe of meervoudige problematiek. Denk hierbij onder andere aan vervuiling van de woning, huisvestingsproblematiek, verslaving en schulden. Deze inwoners kunnen mogelijk een risico of bedreiging vormen voor zichzelf of voor de omgeving. Vanuit het oogpunt van veiligheid is het belangrijk dat deze kwetsbare inwoners de juiste persoonsgerichte zorg en ondersteuning krijgen om overlast en/of strafbare feiten te voorkomen.
Door grote wachtlijsten, personeelstekorten en een woningmarktcrisis is het van belang dat de zorg- en veiligheidspartners intensief, effectief en nauw met elkaar samenwerken en dit continue blijven verbeteren. Dit is belangrijk om de juiste zorg en ondersteuning te kunnen bieden aan kwetsbare inwoners. Onder zorg- en veiligheidspartners vallen onder andere, politie, woningbouwcorporaties, onderwijsinstellingen, welzijnsorganisaties, sociale wijkteam, Veilig Thuis, en het Zorg- en veiligheidshuis.

De focuspunten op het gebied van Zorg en Veiligheid:

- Personen met onbegrepen gedrag
- Huiselijk geweld en kindermishandeling

Ambities

1. Het versterken van de samenwerking tussen de zorg- en veiligheidspartners. Dit door middel van het vroegtijdig delen van informatie tussen de partners en gezamenlijk inzetten op preventie binnen de focuspunten van zorg en veiligheid.
2. Het verder voorkomen en tegengaan van veiligheidsvraagstukken, veroorzaakt door kwetsbare inwoners. Dit door middel van lokale persoonsgerichte zorg en ondersteuning.

Wat gaan we doen?

- Het intensiveren van de samenwerking tussen het sociaal domein en openbare orde en veiligheid voor (complexe) zorg- en veiligheidsvraagstukken.
- Voorkomen van overlastgevend, onbegrepen- of crimineel gedrag door gezamenlijk in te zetten op preventieve acties met de verschillende domeinen en partners.
- Het versterken van de samenwerking tussen de zorg- en veiligheidspartners om complexe en meervoudige casuïstiek gezamenlijk op te pakken en het realiseren van een lokaal persoonsgerichte aanpak, waarbij de casusregie ligt bij de gemeente.
- Aansluiten bij regionale ontwikkelingen en initiatieven van samenwerkingspartners en gemeenten in de regio om de focuspunten te versterken. Voorbeelden hiervan zijn: de regiegroep Achterhoek Zorg en Veiligheid en de regietafel Zorg en Veiligheidshuis. Zorg- en veiligheidsvraagstukken kunnen complex en ingewikkeld zijn. De aanpak voor deze complexe en meervoudige vraagstukken ligt op het snijvlak van het sociaal domein en openbare orde en veiligheid. Deze twee domeinen gaan de komende jaren nog nauwer en intensiever met elkaar samenwerken in onze gemeenten.

Wat blijven we doen?

- We blijven op de hoogte van wat er speelt in onze samenleving, mede door de inzet van politie, boa's, jongerenwerkers en het sociale wijkteam. Hierdoor kunnen we actualiteiten, zorgen en signalen verzamelen uit de samenwerkingen en deze oppakken en delen met de betrokken partners. Dit betreft signalen van bijvoorbeeld huiselijk geweld, onbegrepen gedrag, verslaving of polarisatie.
- Wekelijkse overleggen met de zorg- en veiligheidspartners rondom de thema's van zorg en veiligheid en complexe casuïstiek. Hierdoor wordt de samenwerking versterkt en weten de partners elkaar snel te vinden.
- Gezamenlijk persoonsgerichte zorg en ondersteuning bieden voor de kwetsbare inwoners. Denk hierbij aan personen met onbegrepen gedrag of slachtoffers van huiselijk geweld. De regisseurs zorg & veiligheid van de verschillende gemeenten zijn hierin belangrijke schakels.

3.3 Jeugd en Veiligheid

Het veroorzaken van overlastgevende activiteiten of criminele handelingen door jongeren kunnen een slechte invloed uitoefenen op het woongenot en het veiligheidsgevoel van de inwoners uit onze gemeenten.

Jongeren met financiële problemen, een verstoorde thuissituatie, verslaving en/of schoolverzuim zijn mogelijk kwetsbaar en vatbaar voor overlastgevende activiteiten of criminele handelingen. Ook bij deze complexe of meervoudige problematiek rondom jongeren, is een persoonsgerichte aanpak samen met de zorg- en veiligheidspartners van groot belang. Hierbij staat het individu centraal in de zorg en ondersteuning, maar is er ook aandacht voor de omgeving: school, werk en/of thuissituatie.

Daarnaast ligt de ambitie omtrent de jeugd ook op preventie. Het voorkomen van jeugdcriminaliteit samen met onze partners . Dit door middel van meer preventieve interventies in de gezamenlijke aanpak van jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit. In deze aanpak speelt het voorkomen en tegengaan van alcohol- en drugsgebruik een belangrijke rol.

De focuspunten op het gebied van Jeugd en Veiligheid:

- Drankgebruik
- Drugsgebruik
- Jeugdcriminaliteit
- Jeugdoverlast

Ambities

1. Het voorkomen en tegengaan van kwetsbare (risico)jongeren door meer toezicht op de jeugd.
2. Het versterken van de samenwerking tussen de zorg- en veiligheidspartners omtrent jongeren.
3. Het voorkomen en tegengaan van (overmatig) alcoholgebruik onder jongeren.
4. Het voorkomen en tegengaan van drugsgebruik onder jongeren.

Wat gaan we doen?

- De aanpak van kwetsbare (risico)jongeren, jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit verder versterken in de lokale zorg- en veiligheidsstructuur door middel van samenwerking met de partners.
- Inzetten op preventieve interventies rondom het alcohol- en drugsgebruik onder de jeugd in samenwerking met jongerenwerk, Halt, onderwijsinstellingen, verslavingszorg en de horeca.
- Enkele gemeenten gaan de samenwerking met bureau Halt continueren en intensiveren. In het kader van preventie geeft Bureau Halt voorlichtingen aan jongeren over thema's rondom alcohol, drugs en criminaliteit.

Wat blijven we doen?

- Het continueren van de integrale (groeps-) aanpak jeugd samen met de partners. Hierbij wordt er ingezet op preventieve en repressieve interventies om overlast en criminaliteit te voorkomen.
- Wekelijkse overleggen met de zorg- en veiligheidspartners rondom de thema's van jeugd en veiligheid en complexe casuïstiek. Hierdoor wordt de samenwerking versterkt en weten de partners elkaar snel te vinden.
- We blijven op de hoogte van wat er speelt rondom de jongeren mede door de inzet van politie, boa's, jongerenwerkers, en het sociale wijkteam. Hierdoor kunnen we actualiteiten, zorgen en signalen verzamelen uit de samenwerkingen en deze oppakken en delen met de betrokken partners. Dit betreft signalen van bijvoorbeeld kindermishandeling, verslaving of criminele handelingen.

3.4 Digitale veiligheid en weerbaarheid (‘cybercrime’)

Digitale veiligheid omvat alle maatregelen gericht op het voorkomen van schade door verstoring, uitval of misbruik van digitale producten of diensten en, als er toch schade is ontstaan, het herstellen hiervan. De gemeente heeft een belangrijke rol om te voorkomen dat inwoners, bedrijven, voorzieningen én de gemeente zelf, slachtoffer worden van cyber gerelateerde zaken. De reikwijdte van de aanpak is met name gericht op de weerbaarheid van inwoners en bedrijven. Hierbij wordt de digitale weerbaarheid en veiligheid van de gemeentelijke organisatie intern geborgd en verder ontwikkeld.

De focuspunten op het gebied van digitale veiligheid en weerbaarheid:

- Digitale weerbaarheid: inwoners, bedrijven en instellingen bewust en weerbaar maken.
- Het bieden van handelingsperspectief en het ontwikkelen van een gerichte aanpak bij digitale veiligheid.

Hoewel de geregistreerde criminaliteit al jaren afneemt, zijn er andere (minder zichtbare) vormen van criminaliteit die toenemen. Digitale criminaliteit, in de volksmond “cybercrime” genoemd, is hier een voorbeeld van. De samenleving digitaliseert en het plegen van strafbare feiten met behulp van informatietechnologie (ICT) is een groeiend fenomeen. Hacking, phishing, cyberpesten, sexting en gedigitaliseerde criminaliteit zijn veelvoorkomende verschijnselen.

De gevolgen van digitale criminaliteit op slachtoffers kunnen groot zijn. Niet alleen in de zin van materiële schade en/of vermogensverlies, maar het schaadt ook het vertrouwen van slachtoffers in bekenden, bedrijven en (overheids-)instellingen waarvan bijvoorbeeld de naam misbruikt wordt bij oplichting. De veiligheid van inwoners, overheden en bedrijven in de digitale samenleving is niet altijd voldoende op orde. Veel inwoners en bedrijven zijn digitaal nog onvoldoende weerbaar en het bewustzijn van cyberdreigingen en beschermingsmaatregelen ontbreekt vaak. Bij digitale veiligheid hebben overheid, bedrijven en inwoners ook een eigen taak en verantwoordelijkheid.

Om te voorkomen dat bewoners en ondernemers in de gemeente slachtoffer worden van cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit, kunnen gemeenten preventiemaatregelen nemen en de lokale weerbaarheid van kwetsbare groepen versterken.

Ambities

1. Het verminderen van slachtofferschap van digitale criminaliteit door inwoners, bedrijven en instellingen weerbaarder te maken en barrières op te werpen voor daders en dadergroepen.
2. Beter inzicht in de aard en omvang van digitale criminaliteit om indien mogelijk gerichte acties te ondernemen.

Wat gaan we doen?

- Inzichtelijk maken welke vormen van digitale criminaliteit voorkomen in de Achterhoek Oost door gedeelde informatie van de politie, zodat gerichte acties ondernomen kunnen worden.
- Kwetsbare doelgroepen informeren en voorlichten over veiligheidsrisico's die gepaard kunnen gaan met digitalisering (bijvoorbeeld risico's van sexting). Dit gebeurt onder andere door middel van bewustwordingscampagnes.
- Landelijke en regionale ontwikkelingen en acties volgen en waar nodig deze inzetten in de Achterhoek Oost gemeenten. Hierbij is samenwerking erg belangrijk. Digitale criminaliteit is immers grensoverschrijdend.

Wat blijven we doen?

- Nauwe samenwerking met veiligheidspartners zoals bijvoorbeeld het Platform Veilig Ondernemen en de politie.
- Het doorlopend versterken van onze digitale weerbaarheid. Zowel voor de gemeentelijke organisatie als voor de inwoners en bedrijven.

©Arjan Almekinders

3.5 Leefbaarheid

Alle bovengenoemde thema's, ook terugkomend uit het risicoprofiel hebben een effect op de leefbaarheid en de omgeving van onze gemeenten. Het creëren van een leefbare omgeving is een van de voorwaarden voor het gehele Integrale Veiligheidsplan. Dit gaan wij bereiken door in te zetten op een goede verbinding met de inwoner en de benaderbaarheid verder te vergroten. Door de zichtbaarheid van de BOA`s in de wijken te vergroten zijn zij laagdrempeliger aanspreekbaar. Deze stap naar voren is nodig, mede door een beperktere capaciteit van de politie. Hierdoor hebben zij minder tijd om lichtere vormen van overlast aan te pakken. Uitgangspunt hierbij is de samenwerking met de wijkagenten versterken en gebruik te maken van elkaars kracht.

Verschillende vormen van overlast, bijvoorbeeld jeugd, geluid of woonoverlast, kunnen zorgen voor een minder prettige leefomgeving. Het aanpakken van deze vormen vindt samen met de ketenpartners zoals woningcorporaties, buurtbemiddeling en maatschappelijke organisaties plaats.

De focuspunt op het gebied van Leefbaarheid:

- De samenwerking met de politie verder versterken om het wijkgericht werken te implementeren.

Wat gaan we doen?

- Meer wijkgericht werken. Aansluiten bij de wijkagenten en gebruik maken van elkaars mogelijkheden.
- Eerder genoemde thema`s kunnen ook de leefomgeving aantasten. Mede daarom zetten wij sterker in op o.a. ondermijning en zorg- en veiligheidsvraagstukken.

Wat blijven we doen?

- Het doorverwijzen naar en inzetten van buurtbemiddeling voor een vroegtijdige interventie in kleine burenproblematiek.
- Als vroegtijdige interventies bij ernstigere vormen van woonoverlast geen effect hebben zetten wij de mogelijkheden van de Wet aanpak woonoverlast in als uiterst middel. Hierbij kan een gedragsaanwijzing worden opgelegd aan de bewoner.
- Benaderbaar blijven voor de inwoner en klachten/meldingen afhandelen of indien noodzakelijk doorverwijzen.
- Aandacht houden voor de kleine problematiek in de wijk.

Ambities

1. Overlast in brede zin aanpakken om de leefbaar heid te vergroten. Dit doen wij door in te zetten op preventie, zorg en repressie.

Gemeente specifieke aandachtspunten

Gemeente Aalten

1. Informeert (groepen) inwoners gevraagd en ongevraagd over de gevaren van ondermijning met aandacht voor signalering, bewustwording en melding.
2. Speelt in op situaties die de veiligheid van inwoners (kunnen bedreigen) (naar voorbeeld van het drugs de-escalatieteam).
3. Stimuleert de regionale en internationale samenwerking op het gebied van veiligheid.
4. Stelt een plan op voor digitale veiligheid van onze gemeentelijke organisatie met bijzondere aandacht voor de gegevensbescherming van onze inwoners en organisatie.
5. Stimuleert samenwerking op het snijvlak van zorg en veiligheid en zet in op preventie
6. Zet het huidige preventieve jongerenbeleid voort en verbetert het welzijn van jongeren op het gebied van (mentale) gezondheid en middelen gebruik (met name drugs-, en drankgebruik).

Gemeente Winterswijk

1. Sterker preventief inzetten op personen met verward gedrag aangezien de problematiek nog meer voorkomt dan in de overige gemeenten.
2. Het aanpakken van overlast in brede zin wegens een stijging in het aantal meldingen van overlast.

Gemeente Oost Gelre

1. Jeugdoverlast is de afgelopen jaren toegenomen. Om dit aan te pakken wordt er extra focus gelegd op vroegsignalering en een integrale aanpak.
2. Drugsgebruik door jeugdigen pakken we aan door in te zetten op zowel de jeugdige als zijn omgeving (ouders, sport, school, horeca, etc).

Gemeente Berkelland

1. Sterk inzetten op preventieve maatregelen op het alcohol- en drugsgebruik.
2. Extra inzetten op personen met onbegrepen gedrag.

4. Vervolg

In dit IVP zijn de vijf thema's beschreven die de komende vier jaar centraal staan, samen met de focuspunten en de bijbehorende ambities. Na vaststelling van dit IVP, gaan de vier gemeenten aan de slag met het uitwerken van de uitvoeringsplannen. Deze worden vastgesteld door het college en gedeeld met de gemeenteraad.

Het risicoprofiel vormt een sterke basis bij de uitwerking van de uitvoeringsplannen. Samen met de verschillende domeinen worden er zowel aan de voorkant (oorzaken), als aan de achterkant (gevolgen) concrete acties beschreven. Deze worden jaarlijks verantwoord.

Daarnaast is er ruimte voor flexibiliteit om in te kunnen spelen op nieuwe ontwikkelingen die zich voordoen.

gemeente Oost Gelre

gemeente Winterswijk

gemeente Berkelland

Gemeente Aalten